

KONUŞMA ÇEŞİTLERİ İLE İLGİLİ ETKİNLİKLER

H **Soru hazırlama:** Herhangi bir konu seçilir. Seçilen konunun özellikleri ortaya çıkarılır. Bu özelliklerle ilgili sorular hazırlanır.

H **Beyin fırtınası:** Bir konu belirlenir. Konuyla ilgili ilk anda akla gelenler, hiçbir sınırlamaya tâbi tutulmadan söylenir. Söylenenler tahtaya yazılır. Anlamca ilgili olanlar gruplandırılarak konuşma sırasında kullanılacak olan kelimeler belirlenir.

H **Hikâye anlatma:** Konu/tema ile ilgili fıkra, hikâye anlatılır.

H **İlgili olanı bulma:** Konuşma konusuyla ilgili fıkra, atasözü, deyim, özdeyiş... bulunur.

H **Canlandırma:**

- Pantomima yapılır.
- Kukla oynatılır.
- Hacivat ve Karagöz oynatılır/canlandırılır.

H **Tonlama:** Bir cümle farklı duygu tonlarıyla söylenir. (yüz ifadelerinin olduğu çalışma kağıdı)

H **Yorumlama:**

- Bir fotoğraf veya resim hakkında konuşulur.
- Gazete ve dergilerdeki insanların yüz ifadeleri hakkında konuşulur.
- Gazete veya dergilerdeki görsel unsurlarla ilgili konuşulur.
- Düzeye uygun bir karikatür hakkında konuşulur.

H **“Sinemadan sonra”:** İzlenen bir film/çizgi film/animasyon anlatılır.

1. **“Konuşan fotoğraflar”:** Birbiriyle ilgili ve birbirini tamamlayan fotoğraflar seçilerek öğrencilere gösterilir. Belli bir süre verilerek öğrencilerden bu fotoğraflarda neyin anlatıldığını hikâye etmeleri istenir.

H **Tartışma:** Öğrenciler gruplara ayrılır. Öğrencilerle birlikte güncel bir konu belirlenir. Konu hakkında bir hafta araştırma yapılır. Belirlenen günde iki grup tartışır. Sunumlarına, konuya hakimiyetlerine ve toplum karşısında konuşmalarına puan verilir. En yüksek puanı alan grup ödüllendirilir. Bkz kılavuz

H **Yarışma:**

- Masal anlatma yarışması düzenlenir.

- Şiir okuma yarışması düzenlenir.

H Günün sözü/haftanın sözü: Temayla/konuyla ilgili bir özdeyiş, günün veya haftanın sözü olarak seçilir. Sınıf panosuna veya tahtaya yazılarak düşündürdükleri hakkında konuşulur.

H Yerine geçme: Öğretmen tarafından olaya dayalı bir konu seçilerek sınıfta anlatılır. Öğrenciler “Ben olsaydım...” düşüncesinden hareketle olayı kendine göre yeniden yorumlar.

H Rüya anlatma: Rüyalar hakkında konuşulur.

H Çapraz Soru: Bir konu seçilir. Üç kişilik gruplara ayrılan öğrencilerden ikisi konu ile ilgili soru sorarken üçüncü öğrenci cevaplandırır. (bkz kılavuz)

H 12. Bizim Usta’nın mutfağından: Geleneksel bir yemeğin yapılışı anlatılır.

H 17. Öğüt verme: Ödevini zamanında teslim eden ve etmeyen olmak üzere iki tip öğrenci canlandırılır. Zamanı iyi değerlendiremeyen öğrenciye arkadaşı tarafından öğütler verilir.

H 24. Diyalog kurma: Nezaket ifadeleri içeren diyaloglar kurulur.

H 1. “Maymun gözünü açtı”: Deyim ve atasözlerinin hikâyesi anlatılır. Bkz kılavuz

H 2. “Bir Kuş Olsaydım!”: Öğrenciler kendilerini bir kuş olarak hayal ederler. Nereye ve kimin yanına gitmek istediklerini sebepleriyle anlatırlar.

H 6. Tanıtma: “Ben kimim, yaşadığım yer neresi ve ailemdeki yerim nedir?” sorularından yola çıkılarak duyguları da içeren bir konuşma yapılır.

” 7. “Ben Bir Rehberim”: Yaşanılan bölgedeki tarihî mekânlara veya doğal güzelliği olan yerlere gezi düzenlenir. Öğrencilerden biri veya birkaçı rehber olarak görevlendirilir. Görevli öğrenciler tanıtacakları mekânlarla ilgili yeterli bilgi toplarlar. Gezi sırasında arkadaşlarına rehberlik yaparak mekânı tanıtırlar.

H 10. Drama: “İzin alma, istekte bulunma vb.” durumlara ilişkin canlandırma yapılır.

H “Hayallerim ve Ben”: Öğrencilere hayallerini gerçekleştiren bir kişinin hayatından bir bölüm anlatılır. Öğrencilerden kendi hayallerini anlatmaları istenir.

H 2. Yarışma: Öğretmen tarafından bir haber metni seçilir. Farklı öğrencilere bu metin okutularak en güzel okuyan öğrenci ödüllendirilir.

H 3. Belirli bir konuda münazara yapılır. çalışma kağıdı

H 5. **Basın toplantısı:** Öğrenciler gruplara ayrılarak basın toplantısı düzenlemek üzere görevlendirilir (raportör, sözcü, gazete muhabiri vb.). Okul veya sınıfta çevre temizliği ile ilgili yapılan çalışmalar bu basın toplantısında duyurulur.

H “**Ağzı Olan Konuşsun:** Sınıfta belirli günlerde, herhangi bir konuda öğrencilerin konuşmalarını sağlamak için konuşma saatleri düzenlenir. Öğrencilerin bu etkinliğe katılımlarını sağlamak amacıyla teşvik edici güdülemelerde bulunulur.

H **Soru hazırlama:** Konuyla ilgili sorular hazırlanır.

H **Beyin fırtınası:** Konuyla ilgili düşünceler, hiçbir sınırlamaya tâbi tutulmadan not edilir. Alınan notlardan yararlanılarak konuşulur.

H Konu/tema ile ilgili deneyimler anlatılır.

H **İlgili olanı bulma:** Konuşma konusuyla ilgili atasözü, deyim, özdeyiş vb. bulunur.

H **Söyletmeyin beni aynalar!:** Konuşma metnini hazırladıktan sonra aynanın karşısına geçer ve konuşma provaları yapar.

H Drama: Bir tiyatro oyunu sahnelenir.

H Düzeye uygun, izlenilen bir film, tiyatro vb. anlatılır.

H 3. Seviyeye uygun bir karikatür yorumlanır.

H 3. Soyut bir resim hakkında konuşulur.

H 3. Sanatsal özelliği olan bir resim hakkında konuşulur.

H 3. Seviyeye uygun sanat veya kültürel içerikli bir radyo, televizyon programı değerlendirilir.

H **Güzel bir gün:** Öğretmen yaşadığı güzel ve kötü bir günü sınıfla paylaşır. Öğrencilerden kendi tecrübelerini anlatmaları istenir. İkili liste yapılır. Birine yaşadıkları kötü günde başlarından geçenleri, diğerine de güzel bir güne dönüştürmek için neler yaşanması gerektiği yazılır. Oluşturulan listeden hareketle öğrenciler kötü ve güzel günü içeren kendi hikâyelerini anlatırlar.

H Münazara yapılır.

H Forum düzenlenir.

H Panel düzenlenir.

H Atasözleri, deyim atışması yapılır.

H Okunan bir kitabın eleştirisi yapılır.

H Münazaraya katılır.

H Seviyeye uygun film izler.

H Sunuculuk yapar.

H Başarılarını kutlamada kullanacakları grup tezahüratı belirlenir.

H Tarihteki ve günümüzdeki ünlüler buluşturulup sohbet ettirilir.

H 8. Konuya uygun fıkra anlatılır.

H 38. Röportaj yapma: Herhangi bir meslek mensubuyla röportaj yapılır.

H **Resimlerle efsane:** Öğrenciler resimledikleri bir efsaneyi sözlü olarak anlatırlar. Öğrenciler gruplara ayrılır. Her grupta, bazı öğrenciler hikâye anlatıcılığı bazıları da resimleme görevlerini üstlenirler. Hikaye anlatıcıları, seçtikleri hikâye veya efsaneyi bölümlere ayırarak aralarında bölüşürler. Resimleme görevini üstlenen öğrenciler, o döneme ait el sanatlarını araştırarak önemli olayları resimlerle anlatırlar. O döneme ait kıyafet ve müzik de kullanılabilir. Her grup, anlatacakları hikaye veya efsane ile ilgili ön bilgilerin yer aldığı bir davetiye hazırlar. Diğer sınıflar arkadaşlarına ve ailelerine hazırladıkları programı sunarlar.

H 3. **Araştırma:** Konu ile ilgili kitap, gazete, dergi ve internette araştırma yapılarak bilgi, resim ve fotoğraflar toplanır.

H 13. “**Belgelerim**” e **Kaydet:** Konuşmada kullanılacak anahtar kelimelerle hikâye oluşturulur.

H **Arkası Yarın :** Bir tiyatro oyunu belirlenir ve okulda bulunan mikrofon kullanılarak tüm okula yayın yapılır.

H **Tonlama:** Bir cümle farklı duygu tonlarıyla söylenir.

H “**Ah bir bakan olsam!**”: Bir okul açılışında konuşma yapmak üzere öğrencilerden Millî Eğitim Bakanı rolünü üstlenmeleri istenir. Böyle bir konuşmayı planlayıp yazmaları ve topluluk karşısında konuşma yapmaları istenir.

H **Tanıtma:** İzlenen bir filmin eleştirisi yapılır.

H 1. **Sunu hazırlama:** Bilimsel bir konu hakkında sunum yapılır.

H 2. **Melodi Gezgini :** Dinlenen bir müzik parçasının uyandırdığı duygu, düşünce ve hayaller anlatılır.

H 3. **Gizli Yüz :** Gazete veya dergilerdeki insanların yüz ifadelerinden hareketle konuşulur.

H Açık oturum düzenlenir.

H Konferans verilir.

H Panel düzenlenir.

H **Canlandırma:** Tarihteki veya günümüzdeki ünlüler ile hayalî bir sohbet yapılır.

H **Röportaj yapma:** Tarihteki veya günümüzdeki ünlüler öğrenciler tarafından canlandırılarak karşılıklı konuşturulur.

H **Canlandırma/Anlatma:** Öğrencilerden biri tarihî bir olayı veya beğendiği bir hikâyeyi seçer. Meddah kıyafetinde hikâyenin konusuna ve canlandığı şahıs veya varlığın özelliğine uygun bir üslupla hikâyeyi anlatır.

H **Hikâye anlatma:** Bir türkünün hikâyesi anlatılır.

” 13. **“Gezip gördüklerim”:** Yaşanılan bölgenin tarihî mekânları ve doğal güzellikleri olan yerlerine gezi düzenlenir. Öğrencilerden gezi öncesi gidecekleri mekânlarla ilgili yeterli bilgi toplamaları istenir. Gezi sırasında gördükleri ve edindikleri izlenimler, daha önce elde ettikleri bilgilerle birleştirilerek sınıf içinde gezdikleri yerle ilgili değerlendirme yapılır.

H 1. **Atışma:** Belirlenen konuda deyim ve atasözleri atışması yapılır.

H 6. **Diyalog kurma:**

-Beslenmek istenen bir hayvan konusunda anne ve babanın ikna edilmesi için bir diyalog yazılır ve sınıfta canlandırılır.

- Gitmek istenilen bir yer hakkında anne ve babanın ikna edilmesi için bir diyalog yazılır ve bu sınıfta canlandırılır.

- Sahip olmak istenen meslek hakkında anne ve babanın ikna edilmesi için bir diyalog yazılır ve sınıfta canlandırılır.

H 9. **Tanıtma:** Tanınan biri hakkındaki izlenimler anlatılır.

H 13. **Eleştirme:** Bir reklamın eleştirisi yapılır.

H Tanıtma: Film, tiyatro oyunu veya kitap tanıtılır.

H 5. Atışma: Mani atışması yapılır.

H **Beni dinler misin?:** Öğrenciler tarafından seslendirilen hikâye, fıkra, şiir, tekerleme, anı, bilmece, atasözü veya özlü sözlerden oluşan bir kaset doldurulur.

Kasete bir isim bulunur. Kaset kapağı tasarlanır. Reklam afişı hazırlanarak satışa sunulur.

Kaynak:Türkçe Programı